

**VIR-
VRTNI PROSTOVOLJCI IN
INVAZIVNE RASTLINE**

KONČNO POROČILO

KAZALO VSEBINE

<u>1. SPLOŠNI PODATKI O PREJEMNIKU</u>	<u>2</u>
<u>2. ŠTEVILKA POGODBE O SOFINANCIRANJU</u>	<u>2</u>
<u>3. VSEBINSKO POROČILO</u>	<u>3</u>
<u>4. FINANČNO OVREDNOTENJE PROJEKTA VIR</u>	<u>10</u>

1. | SPLOŠNI PODATKI O PREJEMNIKU

Društvo za izobraževanje za tretje življenjsko obdobje

Poljanska cesta 6, 1000 Ljubljana

Kontaktna oseba : Tamara Jare

Telefon: 01 433 20 90 , 01 430 45 36 , 01 427 27 45

Fax: 01 427 27 90

Mobitel: 031 395 518

E-pošta: univerza-3@guest.arnes.si , institut.univerza@siol.net

Spletna stran: <http://www.univerza3.si>

2. | ŠTEVILKA POGODBE O SOFINANCIRANJU

Številka: 354-1150/2011-44

3. | VSEBINSKO POROČILO

VIR-vrtni prostovoljci in invazivne rastline

VIR-garden volunteers and invasive plants

Izvleček:

Vir-vrtni prostovoljci in invazivne rastline, je projekt, ki so ga izvedli vrtni prostovoljci, slušatelji Univerze za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani v Botaničnem vrtu Ljubljana. Glavni cilj projekta VIR je bilo dvigovanje zavesti o pomenu znanj o tujerodnih invazivnih rastlinskih vrstah, njihovi botaniki in metodah pravilnega odstranjevanja in pa odstranjevanje tujerodnih invazivnih rastlinskih vrst na področju Botaničnega vrta Ljubljana, ki je spomenik nacionalnega pomena ter kot tak neprecenljive vrednosti za mesto Ljubljana in Slovenijo. V okviru projekta VIR smo izpeljali konferenco o tujerodnih invazivnih rastlinskih vrstah pri nas. Strokovnjaki s področja so problematiko predstavili starejšim vrtnim prostovoljcem in širši publiki, sledila je delavnica o ustreznem odstranjevanju teh rastlin. Opremljeni s tem znanjem so vrtni prostovoljci pričeli z odstranjevanjem tujerodnih invazivnih rastlin v Botaničnem vrtu Ljubljana. To prostovoljno delo ob zaključku projekta še poteka in se bo nadaljevalo na prostovoljni osnovi tudi v bodoče.

Abstract:

VIR-garden volunteers and invasive plants is a project fulfilled by garden volunteers, students from the Third Age University Ljubljana in Botanic Gardens Ljubljana. The main aim of VIR project is to raise awareness of importance of the knowledge about the invasive species, their botany and methods of proper extinction and to help eradicating invasive species at the location of Botanic Gardens Ljubljana, which is national

monument and of the greatest importance for the city and the country. In the frame of the VIR project a conference about invasive species was held. Professionals from the field introduced the topic to senior garden volunteers and broader public, later a workshop about the methods of proper eradication of invasive species was held. Equipped with this knowledge senior garden volunteers started to work in the garden, namely eradicating invasive species. This volunteer work is still going on at the stage of ending this project, even more it will continue in the future as voluntary work.

Ključne besede:

Vrtni prostovoljci, tujerodne invazivne rastlinske vrste, prostovoljno delo starejših, Botanični vrt Ljubljana, aktivno staranje, aktivno državljanstvo.

Potek projekta

Projekt VIR se je odvil v dveh sklopih:

-prvi sklop:

KONFERENCA O TUJERODNIH INVAZIVNIH RASTLINSKIH VRSTAH PRI NAS

-drugi sklop:

PRAKTIČNO ODSTRANJEVANJE TUJERODNIH INVAZIVNIH RASTLIN NA PODROČJU BOTANIČNEGA VRTA V LJUBLJANI

Sledi podrobnejši opis izvedenih dejavnosti posameznih sklopov projekta.

PRVI SKLOP-KONFERENCA O TUJERODNIH INVAZIVNIH RASTLINSKIH VRSTAH PRI NAS

V sredo, 9. maja 2012 smo v prostorih Botaničnega vrta v Ljubljani izpeljali konferenco z naslovom: KONFERENCA O TUJERODNIH INVAZIVNIH RASTLINSKIH VRSTAH PRI NAS.

Vabljeni publiki smo pripravili dogodek, razdeljen v dve podenoti.

Ob 9. uri smo pričeli s konferenco.

Vabljen predavateljica Dr. Branka Tavzes je imela predavanje z naslovom: Predpisana in prostovoljna ravnanja z invazivnimi rastlinami.

Dr. Branka Tavzes je članica ekspertne delovne skupine za pripravo strategije EU za ravnanje z invazivnimi tujerodnimi vrstami pri Evropski komisiji, zaposlena na Ministrstvu za okolje in prostor. V svojem predavanju je predstavila problematiko tujerodnih invazivnih rastlin s širšega, evropskega vidika. Udeleženci so spoznali pomen, ki ga tujerodnim rastlinskim vrstam pripisujejo znotraj Evropske unije in izvedeli več o obstoječi ter novo nastajajoči evropski zakonodaji s tega področja, kot tudi o priporočilih za prostovoljna ravnanja s tujerodnimi invazivnimi rastlinskimi vrstami znotraj Evropske unije.

Doc. Dr. Jože Bavcon je vodja Botaničnega vrta v Ljubljani in eden vodilnih strokovnjakov s področja botanike pri nas in v svetu. Udeležencem konference je predaval o tem, zakaj se tujerodne rastline tako hitro širijo ob tem poudaril pomen ustreznega ravnanja ne le javnih politik, pač pa tudi vsakega posameznika.

Alenka Marinček, strokovna sodelavka Botaničnega vrta –področje izobraževanja, je publiki predstavila tujerodne invazivne rastline, ki jih srečamo v botaničnem vrtu.

Tamara Jare je sodelavka UTŽO v Ljubljani, kjer je razvila program Vrtni prostovoljci, s katerim starejši vstopajo tako v svet naravoslovja kot prostovoljstva. Njeno predavanje je osvetlilo pomen prostovoljstva pri odstranjevanju tujerodnih invazivnih rastlin, predstavila je samo zgradbo projekta VIR in njegov pomen tako za starejše vrtno prostovoljce, kot za Botanični vrt v Ljubljani, kot tudi za mesto Ljubljana. Ob koncu predavanja je vrtnim prostovoljcem simbolično predala ustrezno opremo za odstranjevanje invazivnih rastlin.

Ob 11. uri je sledil ogled posameznih vrst invazivnih rastlin v Botaničnem vrtu in prikaz njihovega odstranjevanja. Udeleženci so tudi sami poprijeli za delo in se v praksi naučili prepoznavanja in odstranjevanja tujerodnih invazivnih rastlin: pelinolistne ambrozije, kanadske zlate rozge, orjaške zlate rozge, deljenolistne rudbekije, orjaškega dežena.

DRUGI SKLOP:PRAKTIČNO ODSTRANJEVANJE RASTLIN

Takoj po konferenci smo vrtno prostovoljce povabili k udeležbi pri odstranjevanju tujerodnih invazivnih rastlin v botaničnem vrtu. Vrtni prostovoljci so se vabilu dobro odzvali, v vseh sledečih mesecih je potekalo delo odstranjevanja teh rastlin. Izjema so bili le poletni meseci z najvišjimi dnevnimi temperaturami ozračja, saj je bilo tovrstno delo za starejše vrtno prostovoljce v tem primeru prenaporno. Res pa je tudi, da so vrtni prostovoljci poleg odstranjevanja tujerodnih invazivnih rastlinskih vrst poskrbeli tudi za izobraževanje širše javnosti-obiskovalcev Botaničnega vrta. Naši vrtni prostovoljci v Botaničnem vrtu opravljajo tudi delo receptorja v tropskem steklenjaku. Tam se nanje obračajo številni obiskovalci, prebivalci Ljubljane in tujci, ki jih zanima, kako prepoznati oziroma odstranjevati tujerodne invazivne rastline. Z veseljem tudi ugotavljamo, da so vrtni prostovoljci v Botaničnem vrtu tudi v prihodnje odločeni nadaljevati z delom odstranjevanja tujerodnih invazivnih rastlin, še vedno na prostovoljski osnovi. Tako se bo to delo nadaljevalo tudi po zaključku projekta.

Drugi sklop projekta VIR smo zaključili z jesenskim srečanjem vrtnih prostovoljcev s pogostitvijo. Z veseljem smo ugotovili, da vrtni prostovoljci želijo s tako obliko prostovoljskega dela nadaljevati tudi v bodoče in da se izmed slušatelji Univerze za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani Ob tem so izrazili željo, po pridobivanju bolj poglobljenega znanja s tega področja, saj bi bili radi temeljito pripravljeni za svetovanje obiskovalcem Botaničnega vrta, posameznikom , kot skupinam.

DISEMINACIJA PROJEKTA VIR

1) O projektu smo obveščali slušatelje UTŽO Slovenije -4273 e-naslovov-prek Spletnih novic.

2) Projekt VIR je bil predstavljen na mednarodni konferenci ESREA – MEDGENERACIJSKA SOLIDARNOST IN IZOBRAŽEVANJE STAREJŠIH V SKUPNOSTI

Konferenca je potekala v Ljubljani, na Filozofski fakulteti, 19.-21. septembra.

Tamara Jare je v predavanju: CITY OF LJUBLJANA SUPPORTING SENIOR GARDEN VOLUNTEERS FROM SLOVENIAN THIRD AGE UNIVERSITY AND UNIVERSITY OF LJUBLJANA, BF, BOTANIC GARDENS LJUBLJANA TO ACTIVELY CONTRIBUTE TO THE CITY ENVIRONMENT predstavila projekt VIR in njegov pomen v luči aktivnega staranja in aktivnega državljanstva.

Predavanje je bilo tudi natisnjeno v zborniku konference.

3) Projekt VIR je bil uvrščen med projekte, ki se v okviru EU leta 2012- Leta dejavnega staranja in solidarnosti med generacijami potegujejo za evropsko nagrado "TOWARDS AGE-FRIENDLY ENVIRONMENTS AWARDS- CREATING BETTER LIVING ENVIRONMENTS FOR THE AGEING SOCIETY". Nagrajenci bodo znani na podelitvi evropskih nagrad, 13. novembra 2012 v Bruslju.

4) Tamara Jare je projekt VIR predstavila na dveh predavanjih na sejmu NARAVA ZDRAVJE 2012, kjer so na Mavričnem odru potekale ob sejemske dejavnosti in predavanja.

5) dogovorjeni smo za predstavitev projekta VIR v radijski oddaji STORŽ, na Radiu Slovenija 1, namenjeni starejšim. Zaradi zasedenosti terminov novinarke in ker smo želeli predstaviti celosten potek projekta bo ta oddaja posneta jeseni 2012.

6) ob zaključku projekta VIR bo za časopis LJUBLJANA MOJE MESTO pripravljen članek s slikovnimi gradivi o poteku projekta VIR-s tem člankom bi želeli pritegniti še več starejših med Vrtne prostovoljce.

7) Tamara Jare bo projekt VIR predstavila kot vabljen gostja na mednarodni konferenci:

Ageing and Social Innovation: Why Social Connections Matter".

Konferenca bo potekala 19. in 20. novembra 2012 v Lizboni, v organizaciji mednarodne fundacije Calouste Gulbenkian.

NADALJEVANJE PROJEKTA VIR

Posebno vrednost projekta VIR vidimo v dejstvu, da se bodo aktivnosti odstranjevanja tujerodnih invazivnih rastlinskih vrst nadaljevale tudi v prihodnje in sicer želijo vrtni prostovoljci na prostovoljni osnovi nadaljevati s tem delom v okviru svojih aktivnosti v Botaničnem vrtu v Ljubljani.

Zaradi večjega zanimanja obiskovalcev vrta za svetovanje o prepoznavanju in pravilnem odstranjevanju tujerodnih invazivnih rastlinskih vrst se z vodstvom Botaničnega vrta Ljubljana dogovarjamo o poglobljenem izobraževanju vrtnih prostovoljcev o tej tematiki. Tako usposobljeni vrtni prostovoljci bi postali t.i. ambasadorji rastlin, suvereno bi lahko svoje znanje posredovali vsem tistim obiskovalcem vrta, ki se že sedaj z vprašanji obračajo nanje.

Zaradi večjega zanimanja širše javnosti za to tematiko nameravamo v bodoče izpeljati še kakšno delavnico s praktičnim prikazom prepoznavanja in odstranjevanja tujerodnih invazivnih rastlinskih vrst, na delavnici bodo s svojim, v projektu VIR pridobljenim znanjem, sodelovali tudi vrtni prostovoljci.

Menimo, da je projekt VIR omogočil:

- usposabljanje vrtnih prostovoljcev za prepoznavanje in pravilno odstranjevanje tujerodnih invazivnih rastlinskih vrst
- ustrezno odstranjevanje tujerodnih invazivnih rastlinskih vrst v Botaničnem vrtu v Ljubljani. Vrtni prostovoljci so se dela s svojim znanjem lotili preudarno in za prostor, zaščiteno področje Botaničnega vrta, primerno
- ozaveščanje širše javnosti o pomenu ustreznega ravnanja s tujerodnimi invazivnimi rastlinskimi vrstami
- dejavno staranje starejših vrtnih prostovoljcev in medgeneracijsko povezanost med starejšimi in mlajšimi udeleženci projekta
- aktivno vključevanje starejših vrtnih prostovoljcev v lokalno okolje in s tem promocijo aktivnega državljanstva, teme, ki jo bo podprlo tudi Evropsko leto 2013.
- dejavno povezovanje inštitucij Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje in Botaničnega vrta v Ljubljani za podporo prostovoljstvu starejših, ki so prepogosto zapostavljena družbena skupina

-prepoznavanje novih možnih oblik delovanja starejših vrtnih prostovoljcev

Sodelavci projekta:

Vodja projekta :

Tamara Jare

Predavatelji na konferenci :

Dr. Branka Tavzes, Doc.dr. Jože Bavcon, Alenka Marinček,

Praktični prikaz odstranjevanja tujerodnih invazivnih rastlin:

Polona Oblak, Stanislava Fišer

Odstranjevanje tujerodnih invazivnih rastlin v Botaničnem vrtu Ljubljana:

Vrtni prostovoljci –slušatelji Univerze za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani

4. | FINANČNO OVREDNOTENJE PROJEKTA VIR

AKTIVNOSTI	PREDVIDENI STROŠKI €	DEJANSKI STROŠKI €
Najem prostora za konferenco	200,00	200,02
Avtorski honorarji avtorjem na konf.	520,00	390,00
Tisk zgibank in plakatov	400,00	399,00
Pogostitev na konferenci	300,00	280,01
Avtorski honorar za zasnovo projekta, konference	500,00	500,00
Avtorski honorar za zasnovo zgibank	100,00	100,00
Avtorski honorar za zasnovo članka za spletne novice	50,00	50,00
Avtorski honorar za zasnovo članka za glasilo Mol-a Moje mesto	50,00	50,00
Avtorski honorar za predavanje o praktičnem odstranjevanju rastlin na vrtu	130,00	260,00
Delovni pripomočki za vrtno prostovoljce	400,00	405,92

Pogostitev za vrtno prostovoljce na zaključnem srečanju	500,00	296,00
Najem prostora za zaključno srečanje	300,00	299,99
Zaščitna oprema za vrtno prostovoljce	200,00	400,00
SKUPAJ	3650,00	3630,94
	€	€

Utemeljitev ovrednotenih stroškov:

1. Avtorski honorarji avtorjem na konferenci:
Izplačani so bili honorarji za :Doc. dr. Jože Bavcon, Alenka Marinček in Tamara Jare.
Dr. Branka Tavzes je izvedla svoje predavanje v okviru svojih delovnih obveznosti pri svojem delodajalcu.
2. Tisk zgibank in plakatov:
Tiskali smo 310 barvnih zgibank A4 po 1,24 € in 22 barvnih plakatov A 4 po 0,72 €, skupaj 400€.
3. Avtorski honorar za predavanje o praktičnem odstranjevanju rastlin na vrtu:zaradi boljše izvedbe delavnice smo angažirali 2 strokovni sodelavki Botaničnega vrta.
4. Pogostitev na zaključnem srečanju je bila pripravljena za 40 ljudi, strošek je znašal 204 € manj od predvidenega, ta denar smo namenili za zaščitno opremo za vrtno prostovoljce.

Podpis vodje projekta in odgovorne osebe

Vodja projekta:

Tamara Jare

Odgovorna oseba:

Dr. Ana Kranjc

V Ljubljani,

8.11.2012

